

Indholdsplan for

Stubbekøbing

Efterskole

i skoleåret

2010/2011

**der står mål med, hvad der almindeligvis
kræves i folkeskolen.**

Indholdsfortegnelse

Kursusperioden	side 3
Værdigrundlag	side 3
Lovens krav til undervisningens indhold og mål	side 3
Frihed til planlægning	side 4
Eleverne	side 4
Undervisningens planlægning og indhold, årsplanen	side 4
Obligatoriske fag og emner	side 5
Eftermiddagsundervisningen	side 6
Teams	side 7
Teammødet	side 7
Vidtgående specialundervisning	side 8
Realkompetencebevis	side 8
Elevinddragelse, demokrati og medbestemmelse	side 8
Botræning	side 9
Inddragelse af netværket	side 9
Uddannelses- og erhvervsvejledning	side 9
Erhvervspraktik/brobygning	side 9
Pædagogisk tilrettelagte ekskursioner og lejrskoler	side 9
Emneuger	side 10
Den pædagogiske virksomhed i forbindelse med kostskoleformen	side 10
Didaktiske overvejelser, læringsteorier	side 10

Bilag 1	Efterskoleloven (LBK nr. 785 af 18/7-2008)
Bilag 2	Tilskudsbekendtgørelsen (BEK nr. 604 af 24/6-2009)
Bilag 3	BEK nr 748 af 13/07/2009 (Fælles mål)

Litteratur	Dysthe, Olga (red) (2003): <i>Dialog, samspil og læring.</i>
-------------------	--

Kursusperioden

Skoleåret 2010/2011 begynder søndag d. 15. august kl. 13.00 og slutter tirsdag d. 28. juni kl. 19.00

Der undervises i alt 42 uger, hvoraf de 12 dage bruges på pædagogisk tilrettelagte ekskursioner. Der undervises alle hverdage op til og efter højtiderne.

Der er 5 eller 6 lektioner hver dag af 45 minutter, hvoraf de 2 eller 3 altid er over middag. I alt undervises der 21 timer af 60 minutter pr uge.

En normal skoledag begynder kl. 8.00 med andagt og slutter kl. 15.30. onsdag og fredag dog kl. 14.25.

Værdigrundlag

Fra skolens vedtægter § 1 stk. 4

Skolens formål er at drive en efterskole for elever med boglige indlæringsvanskeligheder inden for rammerne af de gældende regler om frie kostskole.

Skolens værdigrundlag er, at den bygger sit virke på den overbevisning, at hele Bibelen er Guds inspirerede, fuldt troværdige og urokkelige ord og eneste absolutte autoritet i alle spørgsmål vedrørende kristen tro, lære og livsførelse, samt på den forståelse og tolkning af Bibelen, der er udtrykt i den lutherske kirkes bekendelse.

Det er skolens formål ud fra dette værdigrundlag med udgangspunkt i den enkelte elevs evner og anlæg at skabe de bedst mulige forudsætninger for elevens udvikling socialt, motorisk og intellektuelt, samt give eleverne en realistisk selvforståelse. Skolens daglige virke sigter ligeledes på at styrke den enkelte elevs livsmuligheder efter skoleopholdet.

Samtidig er det skolens formål at give eleverne lejlighed til at møde evangeliet om Jesus Kristus som verdens frelser og give dem hjælp til at leve som afgjorte bekendende kristne.

Skolens målgruppe er elever med generelle indlæringsvanskeligheder og sent udviklede elever, hvis udvikling kræver særlig vidtgående hensyntagen og støtte.

Lovens krav til undervisningens indhold og mål

Hovedsigtet i efterskoleloven er:

- Livsoplysning
- Folkelig oplysning
- Demokratisk dannelse.

Disse 3 emner er indflettet i skolens undervisning og samvær, og nærmere beskrevet på de følgende sider.

For at konkretisere lovens krav til undervisningens indhold og mål for Stubbekøbing Efterskole (herefter kaldet STE), er det nødvendigt at arbejde med lovene for efterskolen og folkeskolen.

I bekendtgørelse af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (herefter kaldet efterskoleloven), står der i § 2. stk. 1:

Optager efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdselever elever, der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven, skal skolerne tilbyde disse elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Hovedordene her er at *stå mål med*, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Folkeskolens love og bekendtgørelser er præget af en overordnet fasthed og styring, og der er kun overladt lidt til den enkelte kommune og den enkelte skole at bestemme, da der er givet minimumstimetal i de enkelte fag i folkeskolen. Dette skal i folkeskolen kombineres med bekendtgørelsen om Fælles mål.

Disse love og bekendtgørelser, er det spejl som efterskoleloven ser i, og som vi skal stå mål med på STE.

Med dette står det klart, at hvor folkeskolens undervisning let kan vejes og måles, er det vanskeligere hos os. Det vil derfor altid komme an på en vurdering og en tolkning, om vi har leveret en undervisning, der står mål med lovens krav.

Frihed til planlægning

Som ovenfor beskrevet giver loven os en stor frihedsgrad, både som middel og metode i didaktikken. Denne frihedsgrad ønsker vi at bruge til at lave en anderledes skole for målgruppen, hvor vi tager udgangspunkt i eleven og dennes forudsætninger og krydrer den med kreative og praktiske ting for at lave en undervisning, der mindst står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Eleverne

STE er godkendt til at yde et samlet særligt undervisningstilbud. Det betyder, at alle optagne elever har et specialundervisningsbehov, der er dokumenteret med en psykologudtalelse fra PPR. De fleste elever har ingen specifik diagnose, men tilhører målgruppen af elever med generelle indlæringsvanskeligheder. Den resterende del af eleverne har diagnoser inden for autismeområdet, ADHD, Tourette's syndrom, m. fl. På STE er der 52 elever. De 48 er elever på STE og de 4 er unge på STU, der er en accessorisk virksomhed på STE i henhold til LOV nr. 564 af 06/07/2007 og BEK nr. 974 af 19/07/2007.

De 48 efterskoleelever er fordelt på 2 linjer:

- Grundlinjen LivogLær, der undervises som 8. og 9. klassetrin.
- Fremtidslinjen LivogBro, der undervises som 10. klassetrin.

Undervisningens planlægning og indhold -årsplanen

Det enkelte lærerteam (mere om lærerteams på side 7) laver en årsplan for deres formiddagstimer. Denne årsplan er vedlagt som bilag til denne indholdsplan. Se hjemmesiden.

Det er lærerteamets opgave, at lære deres elever at kende, så de forstår, hvordan de skal undervises, og så de undervises ud fra deres forudsætninger.

Undervisningsplanen giver det enkelte lærerteam frihed til at vurdere og planlægge om undervisningen skal foregå i klassen, udendørs eller i et værksted. Der gives også frihed til at planlægge om de enkelte fag skal læses periodevis eller kontinuerligt hen over skoleåret, ligesom lærerteamet bestemmer, om timerne skal læses som emner der involverer flere fag eller som selvstændige fag.

De fag og emner som Grundlinjen LivogLær skal undervises i er:

- Dansk
- Engelsk
- Kristendomskundskab
- Historie
- Samfundsfag

- Idræt (obligatorisk eftermiddagsfag)
- Matematik
- Geografi
- Biologi
- Fysik/kemi
- Færdselslære
- Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab
- Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering

De fag og emner som Grundlinjen LivogLær kan undervises i er:

- Tekstbehandling
- Teknologi
- Medier
- Billedkunst
- Fotolære
- Filmkundskab
- Drama
- Musik
- Håndarbejde
- Sløjd
- Hjemkundskab
- Motorlære
- Andre værkstedsfag
- Arbejdskendskab

De fag og emner som Fremtidslinjen LivogBro skal undervises i er:

- Dansk
- Matematik
- Engelsk
- Kristendomskundskab
- Fysik/kemi

De fag og emner som Fremtidslinjen LivogBro skal have mindst 3 af:

- Idræt (obligatorisk eftermiddagsfag)
- Samfundsfag
- Naturfag
- Metal/motorværksted
- Byggeværksted
- Teknologiværksted
- Serviceværksted
- Produktudvikling og formgivning
- Iværksætter
- Sundhed og sociale forhold
- Teknologi og kommunikation

Lærerteamet vurderer niveauet og omfanget i det enkelte fag i forhold til elevgruppen. Vi har ikke afsat et minimums eller maksimums timetal for det enkelte fag.

I Fælles mål kan teamet se, hvad der er folkeskolens mål for de enkelte fag og emner. Bilaget skal læses som en "læringsstige" og en retning, hvor den enkelte elev skal nå så højt og så langt som det er muligt.

Bilaget skal også bruges som inspiration i planlægningen af undervisningen, så den *kan stå mål med*, uden at eleverne, erfaringsmæssigt, kan nå de beskrevne mål.

Når der gælder *kristendomskundskab*, tager vi udgangspunkt i vores værdigrundlag, så vi bruger hovedparten af timerne i dette fag på at forklare og uddybe værdigrundlaget for eleverne. Derefter suppleres der med folkeskolens formål for faget.

Hvis der er et lærerteam, der ikke mener at kunne undervise i et eller flere af fagene, må/skal de lave en bytning med en kollega fra et andet team til gensidig glæde og inspiration.

Grundlinjen og Fremtidslinien har hjemkundskab i det store køkken mandag, tirsdag, torsdag og fredag. De to lærerteams fordeler selv eleverne. I snit vil eleverne på denne linje få denne undervisning 25 formiddage i løbet af skoleåret.

Fremtidslinjen har hjemkundskab i det store køkken i som beskrevet ovenfor. Teamet fordeler selv eleverne. I snit vil eleverne på denne linje få denne undervisning 25 formiddage i løbet af skoleåret. Vi har prioriteret dette fag for denne linje, selvom det ikke er obligatorisk jf. Fælles mål. Det skyldes, at linjens elever vedvarende har brug for at vedligeholde og stadig udvikle kompetencerne inden for faget, så de står bedst muligt rustet til fremtiden. I hjemkundskab vil det være naturligt for denne linje at inddrage mange af de nye fag som. f.eks.: Arbejdskendskab, Serviceværksted, Produktudvikling og formgivning, Iværksætter, Sundhed og sociale forhold. Udover hjemkundskabsundervisning i det store køkken får eleverne på Fremtidslinien mulighed for at arbejde i et mindre skolekøkken, der minder om et almindeligt køkken i et hus. Her udfordres eleverne til at lave mad som i en almindelig husholdning. Dette undervisningsforløb bruges mellem 4 og 5 formiddage om året per elev.

Eftermiddagsundervisningen

Om eftermiddagen er undervisningen delt mellem valgfag og liniefag (på nær idræt som alle elever får, samt 1 ugentlig fællestime).

Valgfag

Valgfagene er delt i 3 perioder, så den enkelte elev kan prøve så meget forskelligt som muligt, og så der kan tages højde for årstiderne.

1. Periode: 17/8-12/11
2. Periode: 15/11-25/3
3. Periode: 28/3-27/6

Formålet med valgfagene er, at eleverne får mulighed for at vælge fag, som de har en naturlig interesse for, eller som de har lyst til at prøve. Dette mener vi er vigtigt, da det giver eleverne gode succesoplevelser og dermed en god personlig udvikling.

Vi fortsætter med 3 timers obligatorisk idræt fordelt på mandag, onsdag og torsdag. Det tiltag skal ses i sammenhæng med skolens kost- og sundhedspolitik. Der udbydes de enkelte dage 4-6 idræts aktiviteter, som eleverne vælger sig ind på for en periode. Udvalgte aktiviteter tager højde for elever med nedsat motorik

Indholdet i de øvrige valgfag tages dels fra Fælles mål og dels fra lærernes egen undervisningsplanlægning i de fag og emner, som ikke indgår i Fælles mål eller som der undervises alternativt i. Før et valgfags begyndelse skal den enkelte lærer lave en

beskrivelse af faget og dets indhold og planlagte forløb, der skal godkendes af forstanderen og som vedlægges som et bilag til indholdsplanen.

Liniefag

Tirsdag og torsdag har alle efterskoleelever et liniefag. Liniefaget er valgt for et helt skoleår ad gangen af eleven selv. Hvis en elev efter en periode ikke kan arbejde med det valgte liniefag, kan en anden linie vælges efter vejledningssamtale med forstanderen. Skolen vil fra begyndelsen af året gøre en stor indsats for, at den enkelte elev vælger den linie som passer bedst mht. interesser og evner, for derved at opnå det største personlige og faglige udbytte.

Et liniefag er i forhold til valgfag et langvarigt undervisningsforløb, hvor der kan arbejdes grundigt med mange facetter inden for det enkelte fag. F.eks. kan der oparbejdes rutiner med passende beklædning og mødestabilitet. Desuden har eleven over den lange periode mulighed for at identificere sig med faget og derved udfordres personligt og fagligt. Målet er at eleven udvikler kompetencer, som kan blive til gavn resten af livet. Ligeledes ønsker vi, at det intense og lange forløb kan være medvirkende til at eleven får en positiv selvforståelse, af at kunne noget inden for det valgte liniefag.

I skoleåret 2010/2011 tilbyder Stubbekøbing Efterskole følgende liniefag:

- Sport/friluft
- Håndværk
- Kreativ
- Rollespil

Undervisningsforløb og beskrivelse af de fire linier kan findes som bilag på hjemmesiden.

Teams

Til hver linje er der knyttet et lærerteam foruden støttelærere, der fordeles, hvor der er mest behov. Det enkelte lærerteam har ansvaret for den obligatoriske undervisning (minus idræt, der læses om eftermiddagen), som finder sted om formiddagen 5 dage om ugen.

Eleverne i de enkelte team har en af deres teamlærere som kontaktlærer i skoleåret. Det er kontaktlærerne, der i samarbejde med Marianne Sulkjær, tager stilling til om en elev er syg, skal til læge, have fri til tandlægebesøg. Andre former for frihed skal aftales med forstanderen.

Teamet og gruppen har ansvaret for deres klasselokale. De sørger for udsmykningen og den daglige rengøring af lokalet, som kan foregå, mens der er botræning på værelserne. Medlemmerne i teamet er i begrænset omfang vikarer for hinanden ved sygdom og kurser.

Teammødet.

På Fremtidslinien afholdes der et ugentligt teammøde på 1 time. På Grundlinien bruges der 1½ time. På hver linje er der en leder/koordinator, der leder teammødet og er ansvarlig for dagsorden og referat.

Teamet arbejder med: (alle punkter skal nødvendigvis ikke behandles hver gang).

- Evaluering af undervisningen, herunder justering af årsplanen for teamet, så årsplanen afspejler de faktiske forhold.
- Eleverne og deres udvikling og mål
- Undervisningsplanlægning
- Samarbejde i teamet

Vidtgående specialundervisning

Vi har i skoleåret 10/09 mange nye elever, der modtager økonomisk støtte til vidtgående specialundervisning. Vi ønsker, at denne støtte skal udmøntes til gavn for de elever, som den er tiltænkt. Det enkelte team planlægger derfor, hvordan deres elever bedst muligt tilgodeses, og efterfølgende drøftes det med forstanderen, som godkender indsatsområdet. I det kommende skoleår vil vi også om eftermiddagen samle små hold til vidtgående specialundervisning. Der kan både blive tale om en fortsættelse af formiddagsundervisningen eller om valgfag. Det kan vi bedst beslutte, når vi lærere eleverne at kende.

Så har vi med glæde noteret, at UVM har åbnet op for, at der kan laves forberedende og evaluerende aktiviteter vedr. den vidtgående specialundervisning. Vi har derfor bestemt, at tilsynslæreren, har dette som fokusområde i tilsynstiden. Kolleger kan via lærermøder, dagbogen eller ved mundtlige beskeder "overlevere" elever og problematikker, som de ønsker særlig fokus på i tilsynstiden.

Realkompetencebevis

På STE Efterskole er vi fritaget for at afholde folkeskolens afgangsprøver, da vi mener, at vore elever ikke magter disse prøver, og det vil føre til et nederlag. (Er der elever, der ønsker at aflægge prøver og, som vi vurderer, har en realistisk mulighed for et godt resultat, vejleder vi til andre skoler, hvor disse prøver afholdes).

I samarbejde med 5 andre efterskoler, for elever med særlige behov, har vi udviklet et realkompetencebevis, som udfyldes sammen med eleven i november og april måned. Realkompetencebeviset er opbygget som en skydeskive – jo tættere på centrum – desto større kompetencer inden for området. Inden for hvert område er der typisk 16 spørgsmål, der skal tages stilling til.

De 4 hovedområder er:

- Personlige kompetencer
- Sociale kompetencer
- Faglige kompetencer
- Værksteds-faglige kompetencer

På den sidste side i beviset kan skolen udtale sig om eleven og omsætte resultaterne fra skydeskiverne til ord, ligesom eleven har mulighed for at udtale sig.

Det er teamets opgave, at få omsat al undervisning og samvær til de 4 hovedområder.

Realkompetencebeviset for november danner baggrund for den første skole-hjem samtale.

D. 6.maj afholdes det andet forældremøde, hvor der samtales om realkompetencebeviset og den enkelte elevs forventede udvikling.

Sidste skoledag bliver der færdige realkompetencebevis overrakt.

Elevinddragelse, demokratisk dannelse og medbestemmelse

En af de opgaver, som vi gerne vil løse er at lære/give eleverne medbestemmelse og medansvar. Det vil vi arbejde på, selvom mange elever ikke opsøger dette og vi derfor let kan komme til at overtage bestemmelsen og dermed ansvaret.

På baggrund af samtaler med eleverne og vores erfaring i øvrigt, vil vi konkludere:

- Det er vigtigt, at have et didaktisk mål om elevindflydelse.
- Det er vigtigt, at tage udgangspunkt i elevernes forudsætninger.
- Det kan være vanskeligt for læreren at komme i kontakt med eleven, så denne kommer i kontakt med sig selv.

- Der er mange elever med særlige behov, der oplever/har oplevet at blive "tromlet" ned. De har erfaret, at deres mening ikke tæller ret meget og at andre bestemmer.

Medindflydelse er at bruge sine kompetencer. Denne sætning vil vi gerne fremhæve, som en god rettesnor. Vi vil gerne, gennem kendskabet til den enkelte elev, finde ud af, hvor meget ansvar og medbestemmelse den enkelte kan bære, og bruge dette som udgangspunkt for udviklingen. De skal udfordres optimalt, men heller ikke længere. En undervisning der på denne måde bruger den enkelte elevs kompetencer, vil føre til at eleven kommer i kontakt med sig selv og oplever sig som ligeværdig. Det vil igen føre til større motivation, ansvarlighed, større læring og øget selvværd.

Botræning

Eleverne har dagligt fra 8.30 – 9.00 botræning på værelserne sammen med et botræningsteam, hvilket ikke er indregnet i de daglige 5 eller 6 timers undervisningstid. I botræningen følges den personlige hygiejne, værelsesorden, rengøring, mv. Der er her lejlighed for vejlede den enkelte elev, samt indsamle erfaringer til det ugentlige teammøde.

Inddragelse af netværket

Salamanca erklæringen, som Danmark tiltrådte i 1994, lægger op til, at der er mange aktører i disse elevers udvikling.

På STE skal vi ikke i kontakt med dem alle, men forældrene, sagsbehandlere og UU vejledere er vort primære netværk omkring eleven.

Uddannelses- og erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering

Teamet er hovedansvarlig for denne undervisning, men vejlederen og forstanderen kan inddrages.

Erhvervspraktik/brobygning

Eleverne på Fremtidslinjen deltager et brobygningsforløb på en uge, og vi arbejder også på at få dem i erhvervspraktik, men det er svært at skaffe nok pladser til elevgruppen.

Praktikvejlederen er ansvarlig for etableringen af brobygningsforløb og evt. erhvervspraktikker.

Pædagogisk tilrettelagte ekskursioner og lejrskoler

Der afholdes 4 lejrskoler og ekskursioner i skoleåret. På dem alle vægtlægges der demokratisk dannelse og træning, som et led i elevernes udvikling.

- **26. august.** Tur til Møn mhp at lære området at kende.
- **Introlejrskolen** afholdes d. 15/9-17/9. Turen går til Sildestruplejren. Formålet er fællesskab og samarbejde. Transporten foregår på cykel.
- **Storturen** afholdes d. 4/4-8/4. Det er endnu ikke planlagt til hvilket land eller område turen går. Formålet med turen er at få kendskab til et andet land eller område i Danmark, dets kultur, historie, geografi, valuta og natur. Det er også et mål, at eleverne oplever at rejse, da mange af dem ikke har rejst ret meget.
- **Afsluttende lejrskole** afholdes d. 15/6-17/6. Det er endnu ikke bestemt, hvor turen går hen. Traditionelt er denne lejrskole med fokus på naturen og overnatning i telt, mad over bål, mv. Transporten foregår oftest på cykel. Formålet med turen er, at

eleverne får en mulighed for at vise, hvad de har lært i de fag, som naturligt skal anvendes for at turen lykkes, samt give dem et afsluttende minde om et godt fællesskab.

Emneuger

- I uge 45 har vi en teateruge, hvor alle elever bidrager med deres kompetencer. Stykket opføres for børnehaven og indskolingen samt for forældrene.
- I løbet af skoleåret er der planlagt 3 emnedage, hvor seksualundervisning er på skemaet. Udover de tre fastlagte emnedage, planlægger hvert team et forløb til den enkelte klasse. Med fokus på dette emne ønsker skolen at give eleverne input til et godt parforhold.

Den pædagogiske virksomhed i forbindelse med kostskoleformen

Der er altid 2 lærere og 2 støttelærere i tilsynstiden på hverdage og 1 sovende om natten. I weekenderne er der ofte kun 1 lærer på vagt samt normalt mindst 1 støttelærer. På vagterne er lærerne synlige og sammen med eleverne til forskellige aktiviteter, som de i fællesskab planlægger.

Kostskolelivet indeholder mange opgaver, der er udviklende, men ikke direkte undervisningsmæssige, når vi ser på efterskoleloven. Hvem sørger f.eks. for at flaget kommer op og ned? At kaffepausen bliver hyggelig og at alle får deres del af kagen? Hvem sørger for affaldshåndteringen? Osv. Det umiddelbare svar er, at det sørger skolen for. Men i elevgruppen er der også kompetencer, der kan bruges og udvikles til alle disse vigtige og hverdagsagtige opgaver, så eleverne får medansvar og kvalificeres.

Formålet med kostskoleaktiviteterne er at øve eleverne i socialt samvær, ansvarlighed, konfliktløsning, demokratisk dannelse samt opøve dem i selv at planlægge og gennemføre et godt fritidsliv på skolen eller i byens klubber.

Didaktiske overvejelser

(Det følgende er et bearbejdet uddrag af forstanderparrets afgangsprøve på PD studiet i specialpædagogik i 2006).

De elever, der kommer på STE, er meget forskellige når det gælder intellekt, social modenhed og personlig udvikling. Hvilken læringsteori er de tidligere blevet undervist efter? Vi vil her kort beskrive 3 teorier, som vi møder:

1. behaviorismen kan forklares som:

- læring skal foregå ved akkumulering af små kundskabsdele
- læring skal organiseres sekventielt og hierarkisk
- overføring er begrænset, og derfor skal der undervises eksplicit i hvert enkelt mål
- test skal gives ofte for at sikre beherskelse, inden man går videre til næste skridt
- motivationen er ydre og er baseret på positiv afstivning af mange små skridt.

Dette syn på læring er baggrunden for pensumopbygningen og undervisnings og evalueringskulturen i de fleste lande (Dysthe 2003).

Motivationen for eleven er et belønnings/straf system.

2. kognitive teorier kan forklares som:

- Konstruktivistisk læringsteori hvor læring kan betragtes som progression fra enkle til stadig mere komplekse mentale modeller

- Læring er en aktiv konstruktionsproces, hvor eleverne modtager information, tolker den, knytter den sammen med det, de allerede ved, og reorganiserer de mentale strukturer, hvis det er nødvendigt for at indpasse ny forståelse.
- Motivationsfaktoren er, at børn er naturligt motiverede for at lære noget nyt.

Piaget er den mest kendte inden for kognitive læringsteorier. Dette læringssyn giver meget individuelle elever, der selv systematiserer de nye impulser. Dette giver en ensidet vægtlægning af individet og af det mentale (Dysthe 2003).

3. sociokulturel teori kan forklares som:

- Den bygger på den kognitive og konstruktivistiske læringsteori, men den lægger afgørende vægt på, at kundskab bliver konstrueret gennem interaktion og i en kontekst og ikke primært gennem individuelle processer.
- Det *at kunne* er i sociokulturel læringsteori nært knyttet til praksisfællesskaber og individets evne til at indgå i sådanne.
- Motivationen er på den ene side, den som ligger indbygget i forventninger, som børn og unge møder fra den kultur og det samfund, de er en del af. Sammenhæng mellem de forskellige arenaer, de lever på og i, giver betydning for det de lærer og dermed motivation. På den anden side er gode læringsmiljøer og situationer, som stimulerer til aktiv deltagelse, motivationsfremmende. At føle sig accepteret, at blive værdsat, at kunne noget, at bidrage med noget. Selve det at deltage i og blive værdsat i et fællesskab giver motivation til fortsat læring. Spørgsmålet om, hvorvidt vi ønsker at lære, vil afhænge af, om vi oplever det som vigtigt.
- Vi ser her, at den kognitive og den sociokulturelle anskuelse af motivation kan supplere hinanden.

Den sociokulturelle teori har sine rødder tilbage til Dewey og Mead, der havde et meget pragmatisk syn på kundskab, da denne bliver konstrueret gennem praktisk aktivitet, hvor grupper af mennesker agerer sammen (Dysthe 2003).

En tredje ophavsmand til den sociokulturelle teori er Vygotskij. Om forholdet mellem udvikling og læring siger han, at læring medfører udvikling, og at en række udviklingsprocesser vil være umulige uden læring. Udvikling og læring er altså ikke identiske processer, men de er sammenvævede på komplekse måder fra livets første dag (Dysthe 2003).

Hvilken læringsteori er bedst?

I efterskoleloven står, at et efterskoleophold er med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse (§1 stk.3).

Det betyder, at undervisningen på STE naturligt har de sociale aspekter med som en grundtanke i undervisning og samvær. Det er derfor naturligt, at vi praktiserer den sociokulturelle indgangsvinkel og forståelse med vægtlægning af både læring og udvikling som ligeværdige elementer. Men med vores elevgruppe, er det ikke så enkelt endda, da nogle af eleverne har meget svært ved at indgå i socialt samvær. Måske har de det svært med nærhed. Måske har de autisme lignende symptomer, der kan få dem til trække sig. Måske har de i flere år været undervist efter straf/belønning modellen, som de har svært ved at forlade. For de elever der er social svage men intellektuel stærke, gør det sig måske gældende, at de har fået lov til at sidde meget selv og er på den måde blevet undervist meget kognitivt.

Da vi ønsker at tage udgangspunkt i den enkelte elev og dennes forudsætninger, må vi anvende den læringsteori, der som udgangspunkt virker bedst. Samtidigt med det søger vi også at få eleverne med ind i den sociokulturel teori, ved at have en didaktisk plan for socialiseringen af gruppen, så den enkelte elev kommer ud i det sociale liv, som deltager og ikke blot tilskuer.